

Ett utbildningsprogram blir aldrig enspråkigt

Rapporten Hvor parallellt. Parallellspråkighet på
universiteten i Norden

Olle Josephson

Nätverket Parallelspråkiga mål vid Nordens universitet

Hvor parallelt? Parallelspråkighet på universitet
i Norden (NMR Tema Nord 2014)

Fem landrapporter

Engelska som undervisningsspråk – hur gör
man?

”Parallelspråkighet innebär att två språk uppfattas som likvärdiga inom ramen för en bestämd språklig praktik, och att val av språk bestäms vad som är mest ändamålsenligt i den givna situationen.”

Nationella kartläggningar: Sverige

Publiceringar

Andel vetenskapliga publikationer på engelska 83 %

Andel doktorsavh på engelska 85 %

Artikel- och konferensämnen kontra bokämnena

Mobilitet

Andel internationella studenter 11 %

Kurser

Andel kurser på engelska: grundnivå 21 %, masternivå 28 %

Policydokument

Språkpolitiska riktlinjer på lärosäten finns och har *viss* betydelse

Nordens länder är lika!

Ingen utbildning är enspråkig

Svenska

- engelska: kurslitteratur, sökningar, nätet etc

Engelska

- svenska: frågor, grupparbeten, rastsamtal etc

Olika ansvar på olika nivåer

Universitetsledningen

Riktlinjer – Ekonomiska resurser – Uppföljning – Grundläggande utbildning i vardagsspråket för internationella studenter och forskare

Fakulteten

Permanent språkstöd (språkcentrum, översättningsstöd etc) – Lärarfortbildning i flerspråkig undervisning – Kurser i akademiskt skrivande (nationalspråk och engelska)

Institutionen

Balans mellan språk i kursutbud, litteratur, undervisningsspråk etc – parallellspråkigt stödmaterial (tvåspråkiga termlistor, översättningar av centrala avsnitt etc) – lärarfortbildning – specifik fackspråksundervisning – motarbeta social isolering pga bristande språkkunskaper

Läraren

Anpassa pedagogiken till att studenterna (och läraren) inte har undervisningsspråket som modersmål och till egna språkkunskaper

Rekommendationer

Planera på lång sikt

Byte av undervisningsspråk kan medföra problem – glöm inte det!

Bygg upp tvåspråkig ämneskompetens!

Implementera språkval med pragmatisk och mångsidig hållning!

Planera på lång sikt!

Formulera klara riktlinjer för språkval och definiera lokala tillämpningar!

Språkvalet är ett kontrakt mellan universitetet/högskolan och den studerande.

Det ska finnas relevant stödmaterial till kurser där man byter språk!

Språkbyte kan medföra problem – glöm inte det!

Permanent stödresurser för lärare och
studenter som behöver särskilt stöd

Prioritera pedagogisk träning på det "andra"
språket, inte språkträning

Bygg upp tvåspråkig ämneskompetens

Vilka funktioner på vilka språk?

Engelska/svenska?

Läsa/skriva/tala/förstå?

Vetenskap/arbete/samhälle?

Implementera språkval med pragmatisk och långsiktig hållning

Inläring sker på många olika ställen

Man ska använda det språk man är bra på – och
träna det man har svårt för

Var inte rädd för språkblandning

Ge utrymme för att träna språk

Gör språkskillnader relevanta

Internationella studenter ska ha möjlighet lära
sig huvudspråket